

BARNAS KLIMAKONFERANSE

LÆREMIDDELPAKKE

Tenke globalt – handle lokalt

Copyright © Musikk i Skolen, 2012

Utgitt av Musikk i Skolen, Nedre Slottsgate 4, 0157 Oslo, tlf. 21 05 02 30
www.musikkiskolen.no

ISBN 978-82-91007-28-1

Materialet er vernet etter åndsverkloven. Uten uttrykkelig samtykke er eksemplarframstilling bare tillatt når det er hjemlet i lov eller avtale med Kopinor (www.kopinor.no).

Læremiddelpakken er utgitt med støtte fra

og i samarbeid med

Redaktør: Kjersti Østnes Eggum

Innledning

Den kunstneriske opplevelsen i skolen

Utgangspunkt for denne musikalen med tilhørende læremiddelpakke er å styrke barn og unges mulighet for læring gjennom utøvelse og opplevelse sammen med andre. Arbeidet med en musikal med miljøproblematikk som tema kan bidra til å nå kompetansemålene for mange fag: naturfag, norsk, regning, samfunnsfag, kroppsøving, musikk og kunst og håndverk. Læremiddelpakken har også flere tverrfaglige oppgaver.

Gjennom musikalen og arbeidet med læremiddelpakken skapes en naturlig møteplass for alle fagene. I det virkelige livet henger mange ulike områder sammen, mens i kunstneriske læreprosesser legges det ofte for lite vekt på sammenhengen mellom opplevelsen, den utøvende aktiviteten og de konkrete kompetansemålene.

TENKE GLOBALT - HANDLE LOKALT

Fremtiden ligger i barn og unges hender. De må finne løsninger på miljøutfordringer vi i dag ikke kjenner omfanget av. Dette opplever mange som så stort og uoversiktlig at de ikke klarer å se sin egen rolle i bildet. Hva kan *jeg* gjøre?

Musikalen tar opp reelle problemstillinger innen miljø- og klimaområdene og peker på en del tiltak alle kan gjøre. Målet er å vise at vi har mange virkemidler lokalt, og at hver og en av oss har ansvar for egne handlinger.

Å arbeide med sang, dans, dramatiseringer og gode opplevelser skaper positive relasjoner mellom elevene og styrker evnen til samarbeid. Gjennom mestringen og følelsen av å bli tatt på alvor oppnår elevene gode resultater.

«Vi formes av våre opplevelser – de sitter i oss på en slik måte at vi ønsker å formidle tilsvarende til våre egne barn. De bidrar til at vi blir aktive bidragsytere i et levende lokalmiljø, gir oss et repertoar i sosiale sammenhenger, en innsikt i det samfunnet vi er en del av og de blir stående i en personlig bank der rentene kan tas ut i livets oppturer og nedturer» (Magnar Osland 2010).

Oppgavene i læremiddelpakken er ment som for- eller etterarbeid i ulike fag, og har som formål å gjøre elevene tryggere i situasjoner der de skal yte og gi av seg selv. Dette gjelder både innen dramatisering, sang, fremføring av innøvd tekst, egenprodusert tekst og dans. I fagdelen kan man arbeide mer systematisk med lærestoffet og oppgavene innen klima- og energispørsmål i ulike fag.

Oppgavene har i stor grad sammenheng med manuset i barnas klimakonferanse, men kan overføres til andre emner eller temaer.

Innholdsfortegnelse:

Innledning	side 3
Samfunnsfag	side 5
Naturfag	side 19
Norsk	side 25
Regning	side 39
Musikk	side 43
Kunst og håndverk	side 57
Forslag til kostymer	side 67
Kroppsøving med koreografier til musikalen	side 70
Tverrfaglige oppgaver	side 74
Fordeler og ulemper ved å bruke fornybare - ikke fornybare energikilder	side 81
Ord- og begrepsforklaringer	side 106

EKSEMPEL

Samfunnsfag

Mål med oppgavene

Målområdene er hentet ut fra både historie, geografi og samfunnskunnskap. Oppgavene kan være en del av forarbeidet til innøvingen av musikalen og de kan brukes emnebasert. Flere av tekstene er overførbare til emner innen naturfag.

FRA KUNNSKAPSLØFTET

«Opplæringa i samfunnsfag skal setje søkjelyset på naturlege og menneskeskapte forhold på jorda. Arbeid i faget skal stimulere til å drøfte samanhengar mellom produksjon og forbruk og vurdere konsekvensar som ressursbruk og livsutfalding har på miljøet og ei berekraftig utvikling».

Fra kompetansemål i faget etter 7. årstrinn:

HISTORIE

...skape forteljingar om menneske i fortida og bruke dei til å vise korleis menneske tenkjer og handlar ut frå samfunnet dei lever i...

GEOGRAFI

...forklare samanhengar mellom naturressursar, næringar, busetnad og levevis...

...forklare korleis produksjon og forbruk kan øydeleggje økosystem og forureine jord, vatn og luft, og drøfte korleis dette kan hindrast og reparerast...

SAMFUNNSKUNNSKAP

...forklare korleis informasjon frå massemedium og kommersiell påverknad kan verke inn på forbruksvanar...

Opgavene som følger har tatt utgangspunkt i mange av tekstene i musikalen Barnas klimakonferanse. I tillegg er forslag til egnede oppgaver hentet fra Samfunnsfag 6, utgitt av Gyldendal, forfattere: Tor Gunnar Heggem, Vesla Løvland, Mette Krogh Lære.

Høvding Seattles tale er hentet fra:

<http://voxpathulinor.blogspot.com/2006/08/klok-mamms-tale.html>

Det finnes også gode oppgaver og løsninger om miljøspørsmål på internett:

<http://www.lokus123.no/?marketplaceId=1889952&languageId=1&siteNodeId=8392468>

Klikk på samfunnskunnskap og deretter på forbruk og forurensning

Tekst til gjennomlesing

Klimaet

Vi har mange hjelpemidler som bruker strøm. Trenger vi elektriske tannbørster? Barbermaskiner? Rulletrapper? vannkokere?

Vann damp, metan og karbondioksid (CO₂) i lufta gjør at en del av varmen som stiger opp fra jorda ikke forsvinner ut i verdensrommet. Gassene virker som glasstaket i et drivhus, og de er da også kalt drivhusgasser. Det gir en behagelig gjennomsnittstemperatur på rundt 15° C på jorda.

CO₂ er en gass vi blant annet får når vi brenner kull, naturgass, olje og bensin. Utslippet av CO₂ har økt kraftig i det siste fordi vi forbruker store mengder energi til bilkjøring, flytrafikk og strøm i hjemmene og i industrien.

Mange forskere er redde for at det blir så mye karbondioksid i atmosfæren at temperaturen på jorda vil stige. Dette kaller vi *drivhuseffekten*. Klimaforandringene kan komme til å skape store problemer: noen steder kan det bli for tørt, andre steder kan det bli flom. Havet kan komme til å stige og oversvømme landområder. Alt dette vil ramme de menneskene som bor der. Forskerne er uenige om hvor fort dette kan skje, og hvor alvorlig det blir, men nesten alle er enige om at dette er et problem vi må ta på alvor.

OPPGAVER:

Les teksten til "*Drivhuseffekten*" fra musikalen på neste side. Bruk internett eller oppslagsverk for å finne ut hva følgende ord betyr:

- Sfære
- Biologisk
- Ekstremvær
- Klimaendringer
- Klimaavtaler

Norge er et av flere land som har innført klimavoter. Bruk internett eller oppslagsverk for å finne ut hva en klimavote er.

Økt drivhuseffekt er en følge av menneskenes levemåte. Mange ønsker lettvinne løsninger og de bytter ut varer og gjenstander oftere enn det som egentlig er nødvendig. I musikalen handler mobilsalgen om nettopp dette. Les teksten på neste side og finn eksempler på hvordan selgeren forsøker å påvirke Gobi og vennene til å kjøpe en nyere mobil.

Drivhuseffekten

Stopp og tenk! For snart kan det være for sent!
Skal alt brukes opp må noen si stopp!
Nå må alle mennesker våkne opp!

Drivhuseffekten er et merkelig ord!
Den er slett ikke bra for noen på vår jord.
For olje kull og gass, skaper sfæren om til glass,
slik at varmen holdes inn - og ingen vil vinne!

Ref.: Stopp og tenk! For tiden ruller og går!
Biologisk mat'riale har brukt millioner år,
Ja kanskje hundre millioner år!
Stopp og tenk! For snart kan det være for sent!
Skal alt brukes opp må noen si stopp!
Nå må alle mennesker våkne opp!
Åh - åh - åh - åh - åh - åh - åh

Vi vil få ekstremvær med storm og orkaner.
Og vannet stiger mer enn vi aner!
Klimaendringer og klimaavtaler -
Politikere holder mest vakre taler!

Nå må noe gjøres min venn!
La ingen sovne igjen og igjen.
Ta mye bedre vare på sfæren rundt jorda -
Så alle får en fremtid vi gir bort til barna.

Ref.: Stopp og tenk! For tiden ruller og går! ...

Mobilsangen

Nå, hvordan er det med deg? Trenger du ny mobil? Du kan få kjøpe av meg!

Er du ung? Er du rå? Vil du kjøpe kan du få!
Har du gammel mobil så ikke fortvil!
Jeg har det du trenger,
og du trenger ikke penger.
For kun kroner en, kan du bytte,
væ'kke sen!

I vår jungel av tilbud
er det lett å gå seg vill.
Jeg er der for deg, og jeg er veldig snill!
Vi har stor skjerm og liten skjerm,
og tastknapp og touch.
Og fast og full og pakkepris
hvis du er først!

Takk for at du sender MMS,
av eksen min med stygg hårsveis.
Takk for at du passer min lille engel
når jeg vil ha litt fred.
Takk for at du tekster meg vitser
når jeg kjeder meg på jobben.
Takk for at du er min venn,
og for at vi sparer penger
med fast pris i fra Chess!

Vi har Telenor og Net Com
og Tele 2 og Chess
La oss fortelle hva som passer deg best!
Youngtalk og talkmore
eller D juice og kontant,
Med venner og familie sparer du en slant!
Lurer du fortsatt på hva du skal velge?
Her er mitt utvalg av hva jeg kan selge.
Kanskje HTC og Nokia,
og Siemens er best?
Sony Ericsson og Samsung
skårer bra i test.
Når helgen kommer,
kan du kose deg hjemme.
Legg deg på sofa'n,
du kan taste og klemme.
På den nyeste mobilen
med det beste av det beste.
I morgen kommer flere,
gjør deg klar til den neste.

Lag din egen avtale med meg, jeg selger så
gjærne til deg!